

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redactie:

Ds. M. Baan, Zeist; Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. H. C. van der Ent, Katwijk aan Zee; Ds. R. Kok, Nijkerk; Ds. H. van Leeuwen, Urk; Ds. D. Slagboom, Dordrecht-Centrum; Ds. M. C. Tanis, Sliedrecht-Centrum; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

Redactie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13, Meerkerk. Telefoon 01837-357

Administratie:

Joh. van der Lee, Van Eeghenstraat 14, Alphen aan den Rijn, tel. 01720-3814, postrekening 704350, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het pand” te Alphen aan den Rijn. Abonnementprijs f 7,- per jaar.

Abonnementprijs voor de Verenigde Staten en voor Canada 3 dollar per jaar.

Advertenties f 0,20 per m.m. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

STAAT DAN

Staat dan uw lendenen omgord hebbende met de waarheid en aangedaan hebbende het borstwapen der gerechtigheid.

Efeze 6 : 14

Wanneer Paulus de geestelijke krijgsman beschrijft, gaat hij hier in alle delen na wat hij behoeft. Ten eerste dan een gordel. De oosterling was, althans in oude tijden, geheel anders gekleed dan de westerling.

Wij hebben nauwsluitende klederen, doch in het Oosten droeg men wijde klederen, die ten opzichte van het klimaat het meest geschikt waren. Men droeg dan op het lijf een soort lijfrok van wol of katoen.

Dit kleed was van mouwen voorzien en werd met een lederen of linnen gordel vastgehouden.

Wanneer ze nu in hun huizen zaten, hingen de klederen los, maar wanneer ze aan het werk togen, op jacht of ten oorlog gingen, moesten deze klederen opgeschort worden met een gordel. Opdat de klederen hen in hun beweging niet hinderden. Daarom lezen we ook in de Heilige Schrift, dat de lendenen omgord moeten zijn. Dit is de eerste stap tot krachtsinspanning. Deze gordel is dus het eerste en onderste deel der wapenrusting.

Zonder deze aan te doen, konden de andere onderdelen niet behoorlijk aangedaan worden. Zo was dus het werk van de krijgsman, als hij uittrok, zijn lendenen te omgorden.

Deze gordel nu bij de geestelijke krijgsman wordt genoemd de gordel der waarheid.

Waarheid nu wil ook zeggen: oprechtheid.

En dit nu is het eerste stuk der wapenrusting. En dit is eigenlijk de grondslag van elke ware belijdenis. Gelijk nu de gordel noodzakelijk was voor alle overige delen der wapenrusting, zo is ook voor de geestelijke krijgsman de oprechtheid de grondslag van alles.

Want als dat gemist wordt, is alles mis. Doch deze gordel, let wel, bedoelt niet alle oprechtheid. De oprechtheid hier bedoeld, bedoelt de oprechtheid Gods!

Want immers oprecht zijn er meer. Zo kan b.v. een rooms mens oprecht zijn in zijn godsdienst. Paulus was vóór zijn bekering oprecht in zijn eigengerechtigde godsdienst, naar de wet zijnde onberispelijk. Daarom, de gordel der waarheid moet van geestelijke oorsprong zijn. Het moet zijn als de rok van Jezus, van boven af zonder naad geheel geweven.

Het moet niet van wol en linnen door elkaar zijn. Oprecht zijn we niet van nature. Integendeel leugenaars. Er kan o zoveel godsdienst zijn en o zoveel woorden, maar zonder waarheid in het binnenste.

Dan alleen zijn we oprecht wanneer Goddelijke vreze in ons hart woont.

Daarom lezen we, dat de Heere zegt van Zijn knecht Job: Niemand is er oprecht, godvrezende en wijkende van het kwaad dan Mijn knecht Job.

Versta het echter wel, deze gordel moet zijn een bevindelijke kennis van de waarheid.

Gelijk van Christus staat, dat de waarheid de gordel zijner lendenen is. Zo moet ook de geestelijke krijgsman met de waarheid, die in Jezus is, omgord zijn.

Waarheid en oprechtheid worden door Gods Geest geleerd. In het verborgene maakt Gij mij wijsheid bekend. Dat zal ook betekenen, dat onze bevinding geheel moet overeenkomen met de Heilige Schrift.

Uw Woord is de waarheid. En als het niet is naar dat woord, het zal zijn, dat ze geen dageraad zullen hebben!

Hoe nodig onszelf bij het licht van Gods Geest in oprechtheid te leren onderzoeken of we deze waarheid voor eigen hart kennen. Daarvan zegt Christus: Maar die de waarheid doet, komt tot het licht, opdat zijn werken openbaar worden, dat ze in God gedaan zijn. En daarom:

Welzalig zijn d' oprechten van gemoed,
Die ongeveinsd des Heeren wet betrachten,
Die Hij op 't spoor der godsvrucht wand'len doet.

Vervolgens spreekt de apostel ook van het borstwapen der gerechtigheid.

Het borstwapen beschermde de edele delen van het lichaam. Zulk een borstwapen was van ijzer of koper vervaardigd.

Welnu, brengt dit over: het hart, daaruit komen voort de uitgangen des levens. De longen zijn het waardoor de lucht om te leven wordt ingeademd, n.l. het gebed, hetwelk de ademtocht van de ziel is. De lever om de geestelijke eetlust te bevorderen. Om het brood des levens te ontvangen.

„Der gerechtigheid”. Welke gerechtigheid zou hier bedoeld worden? Immers, de mens bezat eenmaal een gerechtigheid, die we een inklevende of oorspronkelijke gerechtigheid kunnen noemen. Deze gerechtigheid bezat hij overeenkomstig het beeld, waarnaar God hem geschapen had. Doch in onze rampzalige val zijn we dat totaal verloren. En zijn we ontbloot van alle gerechtigheid.

Hier wordt ook niet bedoeld de gerechtigheid, zoals God die uitgedrukt heeft in wetten. In woorden. Dus een wettische gerechtigheid. Een gerechtigheid, die de mens tracht op te richten op gronden van een verbroken werkverbond. Dus eigengerechtigheid. Een roemen in het vlees, zoals Paulus: naar de wet zijnde onberispelijk.

Deze gerechtigheid kan ons niet baten. Want zulk een borstwapen is als dat van Achab,

VAN DE ADMINISTRATIE

Hoewel ons blad niet, zoals bijna alle andere bladen, vooruitbetaling eist, willen wij er toch op attenderen dat in april a.s. de nieuwe of 5de jaargang aanvangt. Wij zouden het zeer op prijs stellen als al onze abonnees tijdig het abonnementsgeld (f 7,-) gireerden. Het is in uw voordeel en het spaart ons veel werk. Mag ik op aller medewerking rekenen? Belangstellend zien we uit naar uw antwoord.

Met veel dank vermelden wij, dat extra werd ontvangen f 101,50. Vele kleintjes maken één grote, wat ook weer bleek, daar wij vele overbetalingen mochten ontvangen. Wie zendt mij een nieuwe abonnee toe? Laten wij allen medewerken om nog meer bekendheid te geven aan ons blad Bewaar het Pand. Ons gironummer is 704350 t.n.v. Adm. Bewaar het Pand, v. Eeghenstraat 14, Alphen a/d Rijn.

v.d.L.

waarvan we lezen: Toen schoot een man in zijn eenvoudigheid een pijl tussen de gesp en het pantsier en doodde Achab.

Nee! Het borstwapen hier bedoeld is iets anders. Het is de toegerekende gerechtigheid, waarvan de dichter zingt:

Daar heeft de vijand boog en schild
En vuur'ge pijlen op verspild.

Zulk een borstwapen heeft het kind van God nodig in de strijd. Want menigvuldig zijn zijn vijanden. Deze vijanden zijn onvermoeide vijanden. Ze laten niet af het kind van God op alle mogelijke wijze te bestoken.

Het zijn ook verbonden vijanden. Het is satan, wereld en eigen ik.

Het zijn zeer gevaarlijke en verraderlijke vijanden. Want wat al verleiding, wat al gelonk gaat van hen uit. Satan is zo boos, de wereld zo verleidelijk, het eigen ik zo verraderlijk.

Ze kampen ook op verschillende manieren. Satan kan komen als een briesende leeuw. Maar ook verschijnen als een engel des lichts. Het zijn ook vele vijanden. Zegt de dichter niet in Psalm 35: Want ik heb vele bestrijders, o Heere!

En van Jozef lezen we: De schutters hebben hem wel hevig beschoten.

Jezus' eeuwig geldende gerechtigheid nu is het borstwapen, waarop al de vurige pijlen van de vijand afstoten.

Dit borstwapen nu kan alleen aangedaan worden door de hand des geloofs.

Maar zo heeft de christen steeds de vijanden in het oog te houden. Niet altijd onderkent hij zijn vijanden. Niet altijd is hij wakende en biddende. Niet altijd doorziet hij de listen van deze verbonden, onvermoeide en listige vijanden.

Vandaar dan ook de vermaning van de apostel: „Met alle bidding en smeking, biddende te allen tijd in de Geest, en tot hetzelfde wakende met alle gedurigheid en smeking voor al de heiligen”.

Moge Gods lieve Geest ons leren dit borstwapen der gerechtigheid door het geloof aan te doen en te gebruiken, opdat we in deze geestelijke strijd niet onder liggen, maar altijd sterke wederstand bieden. Gode tot lof en onze ziel tot heil.

Clifton

Smits

Zo hadden zij dan het einde van deze weg der beproeving bereikt tot eer van de Heere en tot beschaming van de vijand. En nu moesten zij nog de spelonk voorbij waar de Pelgrim ook langs was gekomen. Daar kwam nu, waarop men niet in het minst gerekend had, een reus uit tevoorschijn, wiens naam was Moker.

Deze Moker had het er op toegelegd jonge mensen te lokken in de strikken van een valse wijsbegeerte. Hij kende Stoutmoedig bij naam en riep hem toe: „Hoe dikwijls heb ik u verboden deze dingen te doen?”

„Welke dingen?” vroeg Stoutmoedig.

„Welke?” schreeuwde de reus. „Dat weet gij maar al te goed, maar ik zal er nu voor immer een einde aan maken!”

Om te beven, daar Moker het gemunt had op jonge mensen wier aangezicht gekeerd is naar Sion, om wijs te mogen worden tot zaligheid. Hij stelde met een geweldige handigheid de valse wijsbegeerte, een godsdienstige beschouwing, die afkerig is van de innerlijke beleving, de verborgen omgang met God, op de voorgrond. Zodra men de godsdienstige beschouwingen van die valse wijsbegeerte voor het ware gaat houden, zweeft men over de werkelijkheid van de innerlijke beleving heen, waarvan zo duidelijk gesproken wordt in de Schrift.

Hier wordt het ons dan ook op het hart gebonden dat men met de lamp van beschouwing in de duisternis komt te staan, om verwezen te worden naar de buitenste duisternis daar de olie in het vat des harten ontbreekt. Moker zoekt al het goede en dat is de innerlijke beleving des geloofs, in puin te slaan.

„Maar”, zei Stoutmoedig, „laten wij voor wij beginnen uitmaken, waarvoor wij moeten vechten”.

Gedurende deze woordenwisseling stonden de vrouwen en kinderen te beven en wisten niet wat te doen. Steeds meer kwamen zij hun gids in zijn leiding en onderwijzingen te waarderen. Was hij er eens niet bij geweest. Maar dat wist de Heere wel! Het was Hem zeer wel bekend, dat deze vrouwen en kinderen tegen de mokerslagen van deze valse wijsbegeerte niet waren opgewassen. De wijsheid van Stoutmoedig was niet van beneden, vanuit de mens, maar van boven, van de opperste Wijsheid.

„Nu dan”, schreeuwde Moker met de brutaliteit van het ongeloof, „gij berooft het land en wel met de zwaarste roof!”

„Dat zijn slechts algemeenheden”, betuigt Stoutmoedig, „maar noem nu eens bijzonderheden”.

„Als gij het weten wilt”, riep de reus uit, „gij zijt een kinderdief; ja, vrouwen en kinderen weet gij te vangen en dan voert ge ze mee naar een vreemd land, en zo verzwakt gij het rijk van mijn vorst!”

„Maar nu heb ik u te zeggen”, gaf Stoutmoedig ten antwoord, „dat ik een dienst-knecht ben van de God des hemels, en dat het mijn werk is zondaars te roepen tot bekering, en geen poging onbeproefd te laten om mannen, vrouwen en kinderen te roepen uit de duisternis tot het licht, en van de macht des satans tot de vrijheid der kinderen Gods. Indien gij daarover met mij strijden wilt, laat ons dan aanvangen, hoe eer hoe liever”.

Uit kracht van de Goddelijke opdracht brandt het hart van Stoutmoedig van liefde tot onbekeerden. Tot mensen, die het leven der genade missen en nog zijn in dienst van zonde, satan en ongeloof. Hij predikte de noodzakelijkheid van de waarachtige bekering, de droefheid naar God, die daarvan de werkende oorzaak is door wederbarende genade. In de prediking van het Evangelie komt de Heere tot zorgeloze en goddeloze zondaren, want dat is het zaad der wedergeboorte, waaruit alleen de Heilige Geest door Zijn onwederstandelijke werkingen het nieuwe leven der genade kan verwekken en verwekt tot op de dag van heden, tot instandhouding van de kerk.

Nu trad de reus naar voren en Stoutmoedig ging hem tegemoet; hij met uitgetrokken

zwaard, maar de reus met een knots. Terstond vielen zij op elkander aan, en met de eerste slag van de reus viel Stoutmoedig op één knie ter aarde. Dat ziende, begonnen de vrouwen en de kinderen van vreze te wenen, maar in minder dan geen tijd was Stoutmoedig weer op de been en sloeg zo dapper op de vijand in, dat hij hem een wond aan de arm toebracht. Zo hielden zij de strijd een uur lang vol, en wel met zulk een vuur, dat de damp, die de reus uit zijn neusgaten blies, geleek op de wasem uit een kokende ketel.

Eindelijk waren zij genoodzaakt enige tijd te rusten, maar Stoutmoedig nam de toevlucht tot het gebed. Ook deden de vrouwen en kinderen niets anders dan zuchten en bidden zolang de strijd duurde.

Daarvan was bij Moker geen sprake. Hij had rust nodig om in zijn hart het vuur van haat en vijandschap tegen het leven der genade en de prediking van het Evangelie wat op te stoken.

Maar bij de oprechten was het een roepen tot de Heere, een smeken om ontferming, opdat zij staande zouden mogen blijven tegenover de oppervlakkige leer van een godsdienstige beschouwing. Het ondergaan in die valse wijsbegeerte was voor hen het allerergste.

Toen de strijders wat gerust hadden en weer op adem waren gekomen, vielen zij elkander opnieuw aan en nu velde Stoutmoedig zijn tegenpartij met één slag ter aarde.

„Geef mij tijd om weder op te staan!” schreeuwde deze. Maar van het schreeuwen tot de Heere was bij Moker geen sprake. Met al zijn godsdienstige beschouwingen stond hij niet in dienst van de Heere. Zijn godsdienst was een godsdienst vanuit de mens, daar kon hij niet mee komen bij de Heere.

En toch gunde Stoutmoedig de reus werkelijk een ogenblik tijds om weer op de been te komen. Zeker van zijn overwinning, gaf Elia de dienaren van Baäl ook ruimschoots tijd om hun strijd te strijden tegenover de God van Israël, opdat de overwinning des te heerlijker

zou zijn. En dat voetspoor wordt ook gevolgd door Stoutmoedig.

En nu begon de strijd zo fel te worden, dat het weinig scheelde of de reus had Stoutmoedig de schedel verbrijzeld. Met de moed der wanhoop riep de reus al zijn krachten saam om voor zijn principe, dat zijn afkomst heeft vanuit de hel, de beslissende slag te leveren tot vreugde van allen, die het waren toegedaan. Maar Stoutmoedig stormde met vernieuwde kracht op hem in en wist hem behendig het zwaard onder de vijfde rib te steken. Door bloedverlies uitgeput, zonk de reus ter aarde en de kracht begaf hem om de knots langer vast te houden. Met een volgende slag scheidde hij het hoofd van het lichaam en nu ging er een vreugdekreet uit de mond der vrouwen en kinderen en allen tezamen dankten God voor de hun geschonken verlossing.

Toen dit geschied was, sloegen zij een paal in de grond en nagelden daaraan het hoofd van de reus, terwijl zij met grote letters daaronder schreven:

Hij, die dit hoofd droeg op zijn leën,
Deed vaak de pelgrims kwaad,
Hij hield hen tegen, spaarde er geen,
En heeft hun veel geschaad.

Tot ik, Stoutmoedig, eind'lijk kwam,
De pelgrims fel geplaagd,
Ten leidsman en de macht benam
Hem, die hen had belaagd.

Maar denk nu niet dat het reuzengeslacht Moker daarmee van de aarde is verdwenen. Het is een geslacht dat niet uitsterft, het blijft de oprechten kwellen tot aan het eind der dagen. Christus is door het geslacht van de valse wijsbegeerte genageld aan het kruis en daarmee heeft Hij onze verlossing uit die helse greep verworven. In Zijn kracht is het mogelijk dapper te strijden tegen het helse mokergeslacht tot behoud van de leer die naar de godzaligheid is.

Nijkerk

R. Kok

Naar de Catechisatie

70.

DE WEG DER VERLOSSING (2)

Het verbond onder de oud-testamentische bedeling, dat dus met Adam na de val „materieel” (in de moederbelofte) en met Abraham „formeel” (Gen. 17) is opgericht, mogen we niet scheiden van het genadeverbond onder de nieuwe bedeling van het Nieuwe Testament. Dan zou het verbond met Abraham en met Israël een soort „volksverbond” zijn geweest. Daarvoor vinden we in de Bijbel geen grond. Wel was er onder de oud-testamentische bedeling veel nationaals. Aards Kanaän, zichtbare tempel, priesterdienst in een bepaald geslacht, de verdere ceremoniële en burgerlijke wetten, omdat de „bedeling” toen „nationaal” was, d.w.z. deze was beperkt tot Israël. Na de Pinksterdag is de bedeling van het verbond der genade uitgebreid, wanneer het Evangelie moest komen tot alle volken.

Coccejus (geb. 1603) droeg in verzwakte vorm de roomse gedachte in de theologie. Hij maakte de sterke tegenstelling tussen de gelovigen onder het Oude Testament en die van het Nieuwe Testament. De gelovigen onder het O.T. hadden nog geen definitieve kwijtschelding van de zonde, omdat Christus nog niet gekomen was. Voor hen gold slechts „voorbijgang” van de zonde, zij ontvingen de toezegging van de vergeving als een voorlopige vergeving. Het was Voetius, die zich sterk tegen hem keerde. De O.T. gelovigen deelden ten volle in de toerekening en schenking van de weldaden van Christus' kruisverdiensten.

De eenheid van het genadeverbond vloeit voort uit de éne Middelaar van het verbond, Christus. Het genadeverbond onder het Oude en onder het Nieuwe Testament is in wezen

één, hoewel de „bedeling” onderscheiden was in de vorm.

In deze eenheid ligt ook de grond voor de „kinderdoop”.

Die eenheid dienen we dus vast te houden. Daarom spreekt de Hebreënbrieff in hoofdstuk 6 : 22 van Christus als „Middelaar” van het verbond. „Van een zo veel beter verbond is Jezus BORG geworden”. En in hoofdstuk 8 : 6: „En nu heeft Hij zo veel uitnemender bediening gekregen, als Hij ook eens beteren Verbonds Middelaar is”.

Wanneer Christus „Hoofd” van het genadeverbond zou zijn, dan ligt hierin de gedachte opgesloten, dat Hij Zelf zou moeten „geloven” en „de weldaden aannemen” voor Zijn volk. Want als „Hoofd” vertegenwoordigt Hij Zijn gemeente, is Hij over haar gesteld (zie les 68).

Maar, zo zegt men, Christus is toch het Hoofd Zijner gemeente? Dit blijkt toch uit Romeinen vijf? Inderdaad. Maar... in Romeinen 5 heeft de apostel het niet over het „genadeverbond”, doch hij stelt in dit hoofdstuk Christus als de tweede Adam tegenover de eerste Adam. De eerste Adam was het vertegenwoordigend hoofd over de aardse mensheid en Christus is het Hoofd van de uitverkoren mensheid, Zijn volk. Dit laat Romeinen 5 duidelijk zien.

Ook de betekenis van het woord „verbond” in de Bijbel is van belang. Het Hebreeuwse woord luidt: „berith” en betekent „verbond”. „Berith” komt van het werkwoord „barah” d.i. snijden, tussen de stukken doorgaan. In die vorm richtte God Zijn verbond op met Abraham. Zie Gen. 15. Het wijst dus op een verbond „met de mensen”. De gewoonte

onder de volken was, wanneer men een verbond met elkander sloot, offerdieren in tweeën te delen en de beide helften tegenover elkaar te stellen. Beide partijen gingen dan tussen de stukken door, waarmede men wilde bevestigen, dat men zich op straffe des doods zou houden aan de gestelde verplichtingen. Wanneer echter de Heere met Abraham Zijn verbond oprichtte, legde God in deze vorm een geheel nieuwe inhoud, als een relatie tussen God en Abraham en zijn zaad. Iedere jongen van acht dagen oud moest het teken en zegel van het genadeverbond ontvangen, de besnijdenis.

Nu ging bij deze verbondssluiting met Abraham wel niet Abraham tussen de stukken door, maar alleen God Zelf (de rokende oven en de vurige fakkel). Dit wijst op het eenzijdige van het verbond. Het gaat alleen van God uit. Ook de deelachtigmaking van het verbond, de inwilliging. Nooit zou Abraham zelf het verbond kunnen houden. De Heere wel, Hij is de Getrouwe!

Dit is ook tot troost voor al degenen, die tot de inwilliging gebracht zijn. Met smart moeten zij hun ontrouw gevoelen en belijden, maar zij mogen ook ervaren, dat de Heere is de getrouwe, de onveranderlijke Verbonds-jehovah. Maar ik zie, dat ons lesuur weer verstreken is. D.V. volgende keer iets over het Griekse woord voor „verbond”, namelijk het woord „diatèke”, „testament”.

Urk

v.L.

ATTENTIE

Het grote verschilpunt

Belijden en beleven!

Deze woorden staan naast elkaar, maar toch ligt er een onnoemelijk verschil tussen. Het verschilpunt is hier het LEVEN!

Dat leven is ondefinieerbaar, onverklaarbaar, dat leven is leven uit God! Wij noemen dat leven: wedergeboorte!

Onze belijdenis zegt daarvan: „En dit is die wedergeboorte, die vernieuwing, die nieuwe schepping, opwekking van de doden en levendmaking, waarvan zo heerlijk in de Schriften gesproken wordt, dewelke God *zonder ons* in ons werkt. En deze wordt niet in ons teweeggebracht door middel van de uiterlijke prediking alleen, noch door aanrading of zulke manier van werking, dat, wanneer nu God Zijn werk volbracht heeft, het alsdan nog in de macht des menschen zou staan wedergeboren te worden of niet wedergeboren te worden, bekeerd te worden of niet bekeerd te worden. Maar het is een gans bovennatuurlijke, een zeer krachtige, en tegelijk zeer zoete, wonderbare verborgen en onuitsprekelijke werking, dewelke naar het getuigenis der Schrift (die van de Auteur dezer werking is ingegeven) in haar kracht niet minder is, noch geringer is dan de schepping, of de opwekking der doden; alzo dat al diegenen, in wier harten God op deze wonderbaarlijke wijze werkt, zekerlijk, onfeilbaar en krachtig wedergeboren worden en metterdaad geloven” (Dordtse leerr. 3, 4, 12).

Zo heeft onze belijdenis gezocht naar woorden om het wonder van de levendmaking, van de wedergeboorte enigszins weer te geven.

Hier valt alles van de mens buiten.

Hier valt niets van de mens te grijpen of zelf te bewerken.

Hier is alles gave! Een gave van God de Heilige Geest!

Hier triomfeert alleen het vrije soevereine genadewerk Gods!

Hier ligt ook de door God getrokken scheidslijn tussen dood en leven, tussen belijden en beleven!

Hier ligt ook het grote verschilpunt der geesten, een verschilpunt, dat wij moeten zoeken op dit *geestelijke vlak*!

Zo kunnen wij één zijn in belijdenis, één in het uiterlijk belijden, en dat wij toch maar

niet tot eenheid van *leven* kunnen komen! De afstand blijft! Ondanks vele besprekingen groeien wij meer uit elkaar dan tot elkaar!

Is daar iets van gevoeld toen deputaten van onze kerken in lange besprekingen met deputaten van de vrijgemaakte kerken hebben uitgesproken, dat er ondanks eenheid in belijdenis o.a. een groot verschil openbaar kwam in de leer van de toepassing of toeëigening des heils? Het leerstuk dus waarbij het juist gaat over het vrije soevereine werk van God de Heilige Geest!

Zou het niet dienstig zijn om in onze tijd van geestelijke verwarring en aanpassing genoemd artikel van onze Dordtse leerregels in het oog te houden? Daarnaar te leven en daarnaar te handelen! Om op te passen, dat ook in de prediking niet alleen het aksent gelegd wordt op de noodzakelijkheid van het geloof, maar dat men tevens het aksent legt op de *wortel* van dat geloof, namelijk verkiezing en wedergeboorte, en het daaraan noodzakelijk verbonden werk van God de Heilige Geest!

Dan kunnen wij ook onze methodische denk-wetten niet voorschrijven als het gaat over het vrijmachtige werk van God de Heilige Geest. Dan verliezen wij ons systeem van belijdenis doen en avondmaal vieren. Dan verliezen wij al onze andere systemen, waarin het vrije soevereine werk des Geestes wordt gemist. Dan worden wij hulpbehoevende, diep afhankelijke mensen, die beleven moeten alleen van *genade* te kunnen leven, en dat het waar is wat Hellenbroek heeft geschreven in zijn vraagboekje: „*Hij* moet invloeden tot elke bijzondere daad, daartoe opwekkende en medewerkende, Fil. 2 : 13. Het is God, Die in u werkt, beide het willen en het werken, naar Zijn welbehagen”.

Houden wij dit voor ogen bij alle verontrusting, die er is in vele kerken. Dat bij alle verontrusting dit punt niet worde vergeten! Het is van betekenis, dat men verontrust is

over het al meer en meer loslaten van de *objektieve* waarheid, maar hoe noodzakelijker is het om diep in onze ziel verontrust te worden over het al meer en meer negeren van de *subjektieve* waarheid, van het innerlijk *beleven* van de waarheid!

Het is van betekenis verontrust te zijn over het Schriftgezag en alle verderfelijke theorieën daaraan verbonden, maar waar blijft de verontrusting over de leer van een veronderstelde wedergeboorte, en alle praktische gevolgen daaraan verbonden?

Prof. Wisse heeft eens gezegd: „Zie een aktie tot handhaving van het geloof in Gods Woord is kostelijk, doch dan moet evenzeer onverminderd daarmee gepaard gaan een streng vasthouden, onafwijsbaar, aan de realiteiten van de daden Gods *in ons*, aan hun noodzakelijkheid en onveranderlijkheid. Aan het beleven van de drie stukken van onze Catechismus om getroost te kunnen leven en zalig te kunnen sterven”.

Vinden wij elkander op dat kernpunt, dan zal er een waarachtige geestelijke eenheid worden geboren. Dan geldt nog steeds dwars door alle kerken heen: Ik ben een vriend, ik ben een metgezel van allen, die Uw naam ootmoedig vrezen.

Het was dan ook een goede gedachte van verschillende studenten uit de gereformeerde gezindte, die *deze* dingen van het belijden en het beleven voorstaan, om tot meer begrip en tot meer beleven van deze eenheid te willen komen.

U zult daar wel meer van lezen in de kerkelijke bladen, en de Heere geve dat die eenheid ook tot openbaring mogen komen, die *geestelijke* eenheid, opdat alzo de bede van de Koning der kerk in vervulling moge gaan: „Opdat zij allen één zijn, gelijkterwijs Gij Vader in Mij, en Ik in U, dat ook zij in Ons één zijn; opdat de wereld gelove, dat Gij Mij gezonden hebt”.

M. Baan

Voor de jeugd

Beste Jongelui!

We hebben het de laatste keer gehad over een „aangepaat geloof”. We hebben daar voor gewaarschuwd. En dat was geen overbodige zaak. Dat is het nog niet en daar moet blijvend tegen gewaarschuwd worden. Want dat aangepate geloof is een artikel, dat steeds meer op de kerkelijke markt een plaats krijgt. Doch het is klatergoud. Het moet van het echte goud der genade onderscheiden blijven. Wie voor een koopje netjes uitgedost wil wezen, die grijpt naar dat klatergoud. Zo is het in het natuurlijke. Zo is het ook in het geestelijke. Dat klatergoud is echt naar de mens. In geestelijk opzicht wil dat dus zeggen: Een evangelie naar de mens. Dat is een evangelie zoals de mens dat graag wil. Een evangelie dat geen pijn meer doet. Daar kun je mee op de been blijven. Daar behoef je geen arme zondaar bij te worden.

Vroeger, toen ik nog jong was — de ouderen onder onze lezers weten daar ook nog wel van — toen werden we steeds gewaarschuwd tegen de leer van de veronderstelde wedergeboorte. Dat was de leer, die door Dr. A. Kuyper in de Gereformeerde Kerken is ingedragen en daar ook algemeen ingang heeft gevonden. Men ging er dan van uit, dat een kind des verbonds een wedergeboren kind was. Een levend kind van God dus. Het moest alleen nog opgevoed worden. Het moest te eten gegeven worden en dan werd het vanzelf wel groot. Dus net als het in het natuurlijke leven gaat. Dat was een mooie redenering. Die werd geloofd door duizenden. Doch ze was erg misleidend. Want we moeten niet veronderstellen dat een mens wedergeboren ter wereld komt. We moeten van Gods Woord uitgaan. En dat leert, dat we in zonden ontvangen zijn en in ongerechtigheid geboren.

Wij werden, zoals gezegd, daartegen gewaarschuwd, tegen deze zielsmisleidende leer. Want daar kwam je voor eeuwig mee om.

Nu leven we zoveel jaren later. Dr. A. Kuyper leeft al lang niet meer. Hij heeft zijn tijd gehad. Maar zijn invloed is nog niet verdwenen. De uitdrukking „veronderstelde wedergeboorte” is langzamerhand ook de wereld uitgegaan. Het zou mij tenminste niet verwonderen indien er vele van mijn jonge vrienden waren, die er nog nooit van hebben gehoord. Het gevaar wat hiermee samenhangt, is echter nog in geen enkel opzicht bezworen. Als er dan toch nog gevaar is, waarom praat men daar dan niet meer over, waarom komen deze dingen dan in de preken niet meer aan de orde? Moet er dan nu ook niet meer gewaarschuwd worden?

Het zou wel moeten, maar het gebeurt weinig of in het geheel niet. Want als men het nog doet, dan kom je achter. Dan versta je je tijd niet. Dan ben je niet bij. En in deze tijd van „vooruitgang” kun je toch niet achter komen. Zo wordt er geredeneerd.

Ik zie het nog een klein beetje anders. Ik zie het zo. We leven tegenwoordig in een tijd van „verbroedering”. We moeten elkaar zoeken. We moeten als gereformeerden zien, dat we elkaar vinden. En dan moet je al die oude „twistpunten” niet meer op tafel brengen. Want dan komen we er nooit. We moeten, want daar komt het in de praktijk op neer, de scherpe kanten er maar wat af halen. Je moet elkaar geen zeer doen. Je moet liefelijk met elkaar verkeren. En men is druk op weg om dat te doen. En het lijkt hier en daar nog aardig te gaan ook. Ze hebben elkaar op heel veel punten al gevonden. We zitten eigenlijk al op dezelfde stoel. Of liever: We zitten op dezelfde stoel. We hebben dezelfde belijdenis. We hebben dezelfde Bijbel. We moeten ook zien dat we dezelfde vertaling krijgen. Liefst de „nieuwe” natuurlijke. Want die gebruikt tegenwoordig iedereen. En, zoals ook reeds gezegd is, je kunt toch niet achterlopen.

We hebben toch ook hetzelfde geloof. Neen, niet praten over die veronderstelde wederge-

boorte. Dat is uit de tijd. We hebben nu hetzelfde geloof. En dat is dan een geloof, beste vrienden — en let nu goed op — dat tot stand gekomen is als gevolg van een „geruisloze wedergeboorte”.

Misschien zeggen jullie wel: Wat is dat nu weer? Een geruisloze wedergeboorte. Daar heb ik nog nooit van gehoord. Ik ben dat woord nog in niet één kerkblad tegengekomen.

Nu, ik ook niet. Maar bij het overdenken van al deze dingen is dat woord mij in de gedachte gekomen. En ik geloof, dat het echt wel typeert wat ik er mee bedoel. Wat bedoel ik er dan mee?

Een „geruisloze wedergeboorte” is een wedergeboorte waar je niets van merkt, waar je niets van ziet en die er toch is. Hij is in je leven ingekomen zonder geruis.

Ja maar, merkt iemand op, dat gaat toch zo maar niet? Inderdaad! Zo gaat het ook niet. Maar menigeen wordt het zo wijs gemaakt. En menigeen maakt het zichzelf zo wijs.

Hoe dan? Wel zo: Men gaat naar de catechisatie. Men komt tot de leeftijd, dat men belijdenis doen moet. Dat moet natuurlijk een belijdenis des geloofs zijn. Akkoord! Maar ja, dat geloof is toch maar een moeilijk ding. Wat is nu eigenlijk geloof? De dominee die vraagt er straks naar. En dan moet je toch een antwoord kunnen geven. Hij vraagt als het zover gekomen is, dat men voor de kerkeraad verschijnt: Nu jeugdige broeder, zuster, hoe staat het er mee? Je bent een kind des verbonds. Je bent gedoopt. Je komt altijd trouw naar de kerk. Je hebt de belijdeniskatechisatie gevolgd. En nu doe je straks „belijdenis des geloofs”. Heb je geloof?

Een moeilijke vraag. Zeg nu eens zo maar, dat je geloof hebt. Dat doe je niet zo gemakkelijk. Het antwoord blijft achterwege.

Maar gelukkig, de dominee is een begripvend man. Hij kent jonge mensen. Die moet je een beetje helpen. Je moet het ze wat voorzeggen. Daarom neemt de dominee maar het woord. Beste broeder, zuster, ik begrijp het best. Het valt niet mee voor je om te spreken. Maar als ik je zo na ga wat je allemaal niet doet, of:

wel doet, dan vind ik dat toch geen kleine zaken. Misschien dat je het zelf zo niet ziet, maar ik zie het wel zo. Er staat ook in de Bijbel: Veracht de dag der kleine dingen niet. Dat moet jij ook niet doen. Want je gaat toch graag naar de kerk? Het antwoord is bevestigend. Je gaat toch ook naar de vereniging — als je tijd hebt tenminste? Weer wordt er „ja” geantwoord. Je leeft toch netjes? Ook dat is waar. En je bent toch van plan om trouw naar de kerk te komen als je belijdenis gedaan hebt? (Zeg dan eens „neen” als je er voor staat. Dat doe je niet.) Dus weer klinkt het antwoord bevestigend. En dan kom je natuurlijk ook naar het Heilig Avondmaal, want dat is tot versterking van het geloof. Dat hebben vooral de jonge lidmaten nodig. Er volgt op deze vraag een aarzeland knikje.

De predikant is tevreden. De kerkeraad heeft niets meer te vragen. Ze worden met volle vrijmoedigheid toegelaten tot de „gemeente des Heeren” als „gelovigen”. Zo worden ze dan ook steeds aangesproken. En na zoveel „geuigen” gelooft men het nu zelf ook, dat men het echte geloof toch wel heeft. Men „houdt zich nu voor een wedergeborene”.

Kijk, dat bedoelden we met een „geruisloze wedergeboorte”.

Gevolg van een „aangepaard geloof”.

Prof. Wisse heeft in zijn tijd eens gezegd: De gereformeerden veronderstellen de wedergeboorte bij de doop. Wij zijn op weg om het te doen bij het afleggen van belijdenis.

Een waar woord waar jullie maar veel over denken moeten.

Misschien begrijpen jullie nu ook waarom ik aan het begin schreef over die veronderstelde-wedergeboorte-leer van Dr. A. Kuyper. Het woord is in onbruik geraakt. Maar de „zaak”, die er door aangeduid wordt, heeft het bij velen gewonnen.

Ik hoop echter van niet bij jullie. En daarom herhaal ik waar ik de vorige keer mee geëindigd ben: Daar moet echt iets anders gekend worden. En wat dat dan is, daar willen we het een volgende keer over hebben.

Hartelijke groeten van jullie aller vriend

Ds. H. C. v. d. Ent

UIT DE PRAKTIJK

30

Er werd ons eens door de kerkeraad opgedragen om een lidmaat te gaan bezoeken, die al enige tijd de gewoonte had aangenomen om de eigen kerk voorbij te lopen en een andere kerk te bezoeken. Deze persoon vanaf onze jeugd wel kennende, zeiden wij: dat kan wat worden, want die kan zijn mond wel roeren, en hij is niet zo verlegen uitgevallen.

Nadat wij vriendelijk waren ontvangen, deelden wij het doel van onze komst mede. Hij had wel eerder bezoek verwacht, want van huis uit wel onderwezen zijnde, wist hij heel goed, dat zijn handelen niet naar de kerkelijke orde en overeenkomstig zijn belijdenis was. Op onze vraag wat de oorzaak was van dit zijn handelen, kwamen zijn bezwaren willig los. De voorstelling van de waarheid stond hem niet meer aan; als ik die andere predikant beluister, dan hoor ik heel iets anders, en daar ben ik het beter mee eens. Waarom moet er altijd in de preek zo gedrukt worden op de verloren staat des mensen? Als je daar goed naar luistert, dan is het onmogelijk om zalig te worden; dan is er geen doen aan, het schijnt maar voor een paar bijzondere mensen weggelegd te zijn. Neen, dan hoor ik bij die andere predikant wat anders; hij zegt ook, dat een mens een gevallen schepsel is, maar die ruimte, die hij preekt, daar krijg je nog eens adem bij, want het komt toch op het geloof aan, dat is toch de weg om zalig te worden, en dat het met een mens van nature niet goed staat, dat behoeft zo gedurig niet gezegd te worden. Er moet veel meer gunnend geprekeet worden, dan kan een mens nog eens meegaan en dan neem je wat mee naar huis. En omdat ik dat graag hoor, ga ik naar die andere kerk en kan het bij jullie niet meer vinden. Dus kregen wij hier heel wat te horen waarop

we terdege moesten ingaan. Wel vriend, wij kennen elkander al langer dan vandaag. U bent opgevoed onder een leer waar u nu onder uit loopt; uw ouders hebben u voorgehouden dat een mens, zal het wel met hem zijn, in dit leven tot God moet bekeerd worden, daar wij allen liggen onder de vloek en toorn van God, doordat wij in Adam tegen onze Schepper hebben gezondigd en Zijn geboden niet hebben geacht. Hier moet een mens wat van beleven, de verstandelijke kennis hiervan maakt ons niet zalig, want dan zou de hele gemeente bekeerd zijn, hoewel het ook weer niet buiten het verstand omgaat; maar zich te bevinden zulk een mens te zijn, die doodschuldig is voor het hoogste Wezen, en zich daarom leert verfoeien in het verborgen voor God, en hierin zijn schuld leert kennen en bewenen en zo geen bestaan meer heeft, die in de nood van zijn ziel wordt uitgedreven en leert roepen tot een God, waarvan hij wel gehoord heeft, maar Hem niet kent; wat dunkt u, zou er voor zo iemand nog een mogelijkheid zijn om gered te worden buiten God?

(wordt vervolgd)

KERKNIEUWS

ZAAMSLAG — ALPHEN A/D RIJN

Ds. P. Sneep zal D.V. zondag 5 april 's avonds 7 uur afscheid nemen van de gemeente te Zaamslag. D.V. woensdag 22 april zal hij te Alphen a/d Rijn worden bevestigd door Ds. H. C. v.d. Ent van Katwijk aan Zee. Deze dienst zal aanvangen 3 uur n.m. Ds. Sneep zal zich dan op dezelfde dag aan zijn nieuwe gemeente verbinden. Deze dienst begint om half 8. Voor belangstellenden van buiten af zal er tussen de beide diensten in het Jeugdgebouw naast het kerkgebouw gelegenheid zijn om wat te gebruiken, daar de kerkeraad voor koffie en brood zal zorg dragen.

De Heere nam uit ons midden weg onze geliefde vader, groot- en overgrootvader

JAN NICOLAAS VAN DER ENT
weduwnaar van Heintje Sparreboom

in de gezegende leeftijd van 86 jaar.

Psalm 145 : 6 (ber.)

Barendrecht: P. G. KLEINJAN-v.d. ENT
L. KLEINJAN
Katwijk aan Zee: H. C. v.d. ENT v.d.m.
N. v.d. ENT-MIDDELHOEK
C. v.d. ENT
Rhoon: W. BEVELANDER-v.d. ENT
Barendrecht: J. BEVELANDER
G. KLEINJAN-v.d. ENT
J. KLEINJAN
KLEINKINDEREN EN
ACHTERKLEINKINDEREN

Barendrecht, 22 februari 1970
Middeldijk 48

De begrafenis heeft plaats gehad donderdag 26 februari 1970.

Vereniging voor Christelijk Onderwijs
op Reformatische grondslag
te Dordrecht

AANGIFTE VAN LEERLINGEN

voor de Ds. BALTHAZAR
LYDIUSSCHOOL VOOR MAVO,
STREEKSCHOOL voor DOR-
DRECHT en OMGEVING,
Singel 28, Dordrecht.

De school leidt op voor het
MAVO 3 en MAVO 4 diploma.

Aanmelden bij de directeur: C. J. HARTOG,
Valeriusstraat 3, Dordrecht, telefoon aan huis
01850-36156, telefoon school 01850-42020.

DORDRECHT

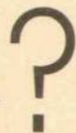
Gevraagd aan de
Ds. J. BOGERMANSCHOOL
voor basisonderwijs

EEN TIJDELIJKE LEERKRACHT

voor de maanden mei en juni 1970.

Sollicitaties en/of inlichtingen bij het hoofd der
school, J. Mol, Iepenlaan 124, Dubbeldam. Telef.
01850-42880, telef. school 01850-41791.

ROOS
HAARUITVAL
HAARZIEKTE

Vraagt inlichtingen over Alfaga-kuur!

J. ROSMAN — Bernhardstraat 17 — NIJKERK

WIE WIL ONS HELPEN

in de drukke zomermaanden, van juni t/m oktober, in gezin en winkel? Daarbij komt nog, dat mijn vrouw in deze periode voor veertien dagen zal worden opgenomen in het ziekenhuis. Onze gedachten gaan uit naar een net, vriendelijk meisje, dat liefst intern deze taak op zich wil nemen. Telef. contact na 18 uur 01886-2282.

A. van Leeuwen Jr.
Colinslandsedijk 34
Tinte, gem. Oostvoorne.